

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی
معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه

آنی - حائز اهمیت

بسمه تعالی

بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری
(مشمول ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و آیین نامه اجرایی آن)

دستورالعمل نحوه اخذ تاییدیه (حسابرسی ویژه) گزارش سالانه بدهی‌ها و مطالبات دولت

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

با عنایت به حکم بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و آیین نامه اجرایی ماده مذکور، موضوع مصوبه شماره ۶۱۲۴۰/ت/۵۲۲۳۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۷ هیات محترم وزیران، درخصوص تایید گزارشات سالانه بدهی‌ها و مطالبات دولت توسط سازمان حسابرسی (انجام حسابرسی ویژه گزارش‌های سالانه بدهی‌ها و مطالبات دولت) به منظور تسریع در انجام اقدامات لازم و اجرای تکالیف قانونی فوق در ارسال به موقع گزارش مربوط به همراه لایحه بودجه تهیه شده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور، مقتضی است کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، نسبت به بررسی وضعیت شمول/عدم شمول خود برای انجام حسابرسی موضوع حکم یادشده، براساس ضوابط و مقررات مربوط در این بخشنامه و سایر بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام و در صورت الزام به حسابرسی (مشمول بودن)، سایر اقدامات ذیل را به منظور اخذ تاییدیه لازم معمول نمایند:

۱- باتوجه به بند (۱) قواعد کاربردی نظام حسابداری بخش عمومی با رویکرد تعهدی، دستگاه‌های اجرایی می‌باید ضمن انعقاد قرارداد حسابرسی با سازمان حسابرسی، اطلاعات بدهی‌ها و مطالبات نهایی تا پایان اسفند ماه هر سال (که بر اساس قوانین و مقررات مربوط حسب مورد ایجاد شده است) را از دفاتر و صورت‌های مالی خود که منطبق بر استانداردهای حسابداری و نظام حسابداری بخش عمومی (با رویکرد تعهدی) است؛ استخراج و حداکثر تا **۳۱ خردادماه سال بعد**، بر اساس الزامات و ترتیبات مقرر در بخشنامه‌های صادره مربوط توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، از طریق سامانه مدیریت اطلاعات بدهی‌ها و مطالبات دولت (سماد) ارسال نمایند. اضافه می‌نماید این اطلاعات پس از تایید از طریق سامانه مذکور در اختیار سازمان حسابرسی قرار خواهد گرفت. بدیهی است سازمان حسابرسی، نتیجه را از طریق سامانه یاد شده، **حداکثر تا پایان مهرماه سال بعد**، به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال می‌نماید.

۲- بموجب مفاد ماده (۴) آیین نامه اجرایی ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (و تبصره‌های آن)، **الزام به اخذ تاییدیه سازمان حسابرسی منحصر به بدهی‌ها و مطالبات دولت به/از اشخاص**

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی
معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه

حقوقی خصوصی و تعاونی، نهادها و موسسات عمومی غیردولتی و بانکها و موسسات اعتباری (اعم از دولتی و خصوصی) است. بدیهی است در مواردی که دستگاه اجرایی مربوط با توجه به اطلاعات ارسالی بر اساس بخشنامه شماره ۵۷/۱۳۶۱۵۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۶ معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور، فاقد بدهیها و مطالبات متعلق به اشخاص یادشده باشد، ارایه تاییدیه حسابرسی برای گزارشات سالانه ضرورت ندارد. همچنین با عنایت به تعاریف مندرج در ماده (۱) آیین نامه اجرایی مذکور، بدهیها و مطالبات دولت شامل بدهیها و مطالبات وزارتخانهها، موسسات دولتی و طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای (طرحهایی که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تامین می شود و مربوط به موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های دولتی می باشد) است، لذا بدهیها و مطالبات مربوط به منابع داخلی شرکت‌های دولتی و منابع داخلی موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، مشمول اخذ تاییدیه حسابرسی موضوع این بخشنامه نمی باشد.

۳- در اجرای تصویب نامه شماره ۱۵۰۹۰۰/ت/۵۳۴۰۵ هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱ هیات محترم وزیران، مبنی بر عدم حسابرسی برخی از مطالبات و بدهیهای دولت ناشی از احکام و اسناد لازم الاجرا و تعیین مصادیق آن توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی موارد ذیل از شمول حسابرسی توسط سازمان حسابرسی مستثنی می باشند.

ردیف	مصادیق	ملاحظات
۱	مطالبات دولت بر مبنای: الف) احکام و اسناد لازم الاجرای قطعی طبق مقررات اجرایی قانون مالیات‌های مستقیم ب) آرای صادره توسط مراجع حل اختلاف مالیاتی ج) برگه‌های قطعی صادره توسط واحدهای مالیاتی د) آرای قطعی صادره توسط محاکم دادگستری ه) برگه‌های قطعی صادره توسط واحدهای گمرکی	بدهی دستگاه‌های اجرایی بابت اینگونه اقلام نیز جزء مصادیق تلقی می شوند.
۲	بدهیهای دولت که وجوه آن طبق قوانین و مقررات مربوط به حسابهای خزانه واریز می شود، مشروط به دریافت تاییدیه از خزانه/خزانه معین استان حسب مورد شامل: الف) سپرده اشخاص حقوقی ب) بدهی بابت چکهای بین راهی ج) وجوه نامشخص	مطالبات دستگاه‌های اجرایی از خزانه بابت وجوه انتقالی اینگونه اقلام نیز جزء مصادیق تلقی می شوند.
۳	بدهی دولت بابت آرای صادره توسط کمیسیون ماده (۷۷) قانون شهرداریها	

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی
معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه

- ۴- مستثنی بودن هر قلم از بدهی‌ها و مطالبات از انجام حسابرسی موضوع بند (۳) این بخشنامه، نافی درج آن در گزارش‌های دستگاه‌های اجرایی که حسب مورد در اجرای تکالیف ماده (۱) قانون مذکور، آیین‌نامه اجرایی آن و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ارسال می‌گردد، نبوده و لازم است در گزارش بدهی‌ها و مطالبات دستگاه اجرایی بصورت کامل و جامع لحاظ شود.
- ۵- هزینه انجام حسابرسی از محل اعتبار ردیف مربوط بر اساس قرارداد منعقد فیما بین سازمان حسابرسی و دستگاه متقاضی، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تسویه خواهد شد. دستگاه‌های اجرایی، ضمن انجام همکاری و تعامل با گروه حسابرسی مربوط، می‌باید به نحوی اقدام نمایند تا حسابرسی به موقع و مطابق برنامه زمانبندی شده در بند (۱) این بخشنامه انجام شود. بدیهی است تاییدیه‌های حسابرسی و یا نتایج رسیدگی دریافتی بعد از موعد مقرر، قابلیت درج در گزارش موضوع حکم بند (پ) ماده (۱) قانون مذکور را نخواهد داشت.

سید رحمت الله اکرمی
معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور

سید حمید پور محمدی
معاون امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه